

המכללה האקדמית לחינוך – אורנים
החוג להיסטוריה,
לימודי ארץ ישראל ומחשבת ישראל

העבודות האקדמיות הנכתבות בחוג

9.2017

תקציר – חובות הסטודנט

- א. כתיבת העבודות תהיה תמיד על פי כללי הכתיבה האקדמית, תקנון הלימודים וכללי היושרה האקדמיים
- ב. הסטודנט יכתוב, בשנה ב' עבודה/ות פרו-סמינריוניות – על פי המפורט להלן.
- ג. כתיבת העבודות הפרו-סמינריוניות היא תנאי לכתיבת העבודה הסמינריונית.
- ד. עם קבלת הציון ידווח הסטודנט לרכזת החוג על העבודות הפרו-סמינריוניות.
- ה. הסטודנט יגיש את העבודה/ות הפרו-סמינריוניות למנחה עבודת הסמינריון
- ו. הסטודנט יכתוב, בשנה ג', עבודה סמינריונית.

1. מטרת כתיבת העבודות

בשנת הלימודים האחרונה בחוג, על הסטודנט להגיש "עבודה סמינריונית". זוהי פסגת הכשרת הסטודנט כאקדמאי וכבעל תואר ראשון. העבודה הסמינריונית היא מחקר מדעי ראשוני, בו הסטודנט מפגין ומביא לידי ביטוי את כל יכולותיו המחקריות, את כישוריו האקדמיים ואת יכולתו לחשוב, להבין, להסיק מסקנות, אודות נושא אותו בחר ולהעלות את כל האמור בכתב בצורה מדעית. הגשת העבודה הסמינריונית וקבלת ציון חיובי עבורה, הן תנאי לקבלת התואר הראשון בחוג. כהכנה לכתיבת העבודה הסמינריונית, וכחלק מתהליך לימודיו והכשרתו האקדמית, יכתוב כל סטודנט מספר עבודות בהיקף קטן יותר מהעבודה הסמינריונית. מטרת עבודות אלה היא להכשירו לקראת כתיבת העבודה הסמינריונית.

2. תקנון הלימודים וכללי היושרה האקדמיים

מסמך זה אינו מחליף את האמור בתקנון הלימודים לתואר הראשון, ובעיקר את פרק י"ד: "נוהל עבודות", ואת הנספחים של תקנון הלימודים: נספח 2: "נוהל כתיבת עבודה סמינריונית" ונספח 7 – "נוהל מסירת עבודות".
ראה את התקנון כולו:

<http://www.ornim.ac.il/sites/heb/SiteCollectionImages/documents/rector/docs-2013/student-takanon.pdf>

יודגש במיוחד נספח 10 של תקנון הלימודים שהוא טופס אותו מצמיד הסטודנט לכל עבודה שהגיש ובה הוא מצהיר שהוא פעל על פי כללי היושרה האקדמיים הנהוגים במכללה המפורטים כאן:

<http://moodle.ornim.ac.il/moodle/course/view.php?id=1412&sesskey=68NyePRphv&switchrole=5>

3. הנחיות הניתנות על ידי המרצים

ההנחיות האקדמיות של המרצה אודות מבנה העבודה, תכניה ופרקיה וכל מאפיין אקדמי – מדעי אחר הקשור בה - הן ההנחיות הבלעדיות הקובעות ובכל מקרה יש לפעול על פיהן. יחד עם זאת, הנהלים הטכניים להגשת העבודה, אותם קובעים המרצים, צריכים לעלות בקנה אחד עם הנהלים המפורטים בתקנון הלימודים.

4. כללי הכתיבה האקדמית במדעי הרוח - החוג להיסטוריה

כללי הכתיבה האקדמיים הנהוגים בחוג להיסטוריה הם כללים המקובלים במדעי הרוח והם שונים, בחלקם, מאלה הנהוגים במדעי החברה.

מכללת אורנים מקיימת קורסי חובה, לכל הסטודנטים, תחת הכותרת "כתיבה אקדמית". **ראו פרק ח' בתקנון הלימודים**. בקורסים אלה נלמדים גם כללים הנהוגים בפקולטה למדעי החברה, אך, כאמור, בחוג להיסטוריה יש לכתוב על פי הנדרש בפקולטה למדעי הרוח, שגם הם נלמדים בקורס.

כל מרצה רשאי להורות לתלמידיו, רצוי במסמך מפורט, מהם הכללים שעל פיהם הוא מבקש שהעבודות, המוגשות לו, תיכתבנה.

כל סטודנט יכול לבחור את השיטה המדעית בה הוא יציג את מקורות הכתיבה שלו. יחד עם זאת החוג ממליץ על שימוש בכללי הכתיבה האקדמיים המופיעים באתר החוג:

<http://www.ornim.ac.il/sites/heb/academic-units/social-sciences-faculty/hugim/history/pages/default.aspx>

דרישות החובה המינימליות בנושא כללי הכתיבה האקדמיים: למען הסר ספק יודגשו כאן דרישות החובה המינימליות **בחוג להיסטוריה**, בכל עבודה ולכל הסטודנטים ובכל שיטה שיבחרו:

א. הסטודנט יבחר את אחת הדרכים המקובלות במדעי הרוח וישתמש בה **בעקביות**, ורק בה, לאורך כל העבודה.

ב. **כל המידע הנחוץ** לצורך זיהוי המקור בו נעשה שימוש יוצג בהפניות המדעיות (בתחתית העמוד או סוף פסקאות) בכל פעם מחדש. מדובר על שם המשפחה של המחבר, שנת הוצאת המאמר או הספר ומספר העמוד ממנו נלקח המידע.

ג. **ההפנייה תכלול תמיד את מספר העמוד !!!** זאת בכל סוג של שימוש בכל סוג של מקור.

ד. **רשימת מקורות מלאה** (רשימה ביבליוגרפית), מדויקת ומקצועית תוצג, על פי כל הכללים, בסוף העבודה.

מסמך המפרט את כל הדרישות בנושא כללי הכתיבה האקדמית ראו באתר החוג:

<http://www.ornim.ac.il/sites/heb/SiteCollectionImages/pictures/history/docs-2015/%D7%94%D7%A0%D7%97%D7%99%D7%95%D7%AA%D7%9C%D7%9B%D7%AA%D7%99%D7%91%D7%94%D7%9E%D7%93%D7%A2%D7%99%D7%AA%D7%91%D7%97%D7%95%D7%92%D7%9C%D7%94%D7%99%D7%A1%D7%98%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%94%D7%91%D7%90%D7%95%D7%A8%D7%A0%D7%99%D7%9D.pdf>

5. חובות הסטודנט בנושא הגשת עבודות וסוגי עבודות בחוג להיסטוריה

בצורה הפשוטה ביותר ניתן לומר שבחוג להיסטוריה יש שלושה סוגי עבודות, שהגשתן נחלקת על פני **שלוש-ארבע שנות הלימוד**. כל העבודות, בכל הסוגים, הן מחקרים, אותם מבצעים הסטודנטים.

ההבדל בין שלושת הסוגים הוא **עומק והיקף המחקר הנדרש**, כלומר, מספר, גיוון ואופי המקורות המדעיים, בהם עושה הסטודנט שימוש לצורך כתיבת העבודה, מספר הפרקים ותת-הפרקים, דרישה להשוואת מקורות או השוואות אחרות, מספר העמודים שיש לכתוב, הכנת מפות, טבלאות, תרשימים ומאפיינים אחרים – והכל על פי דרישות המרצה.

בכל מקרה, וכל עוד המרצה לא נתן הנחייה אחרת, כל העבודות חייבות להיכתב על פי כללי הכתיבה האקדמית המוזכרים לעיל.

שלושת סוגי עבודות הם:

א. "עבודות קטנות" – עבודות אלה יכולות להינתן במשך כל שנות הלימוד. רצוי מאוד שסטודנט יתרגל, כבר בשנה א' עבודות קטנות.

מדובר על תרגילים קצרים, עבודות מסוגים שונים בקורסי מבוא, סיכומי נושאים וכל מטלה אחרת שתוגדר, על ידי המרצה, כעבודה קטנה. בשל הגיוון הרב הקיים בסוג זה של עבודות צריך המרצה לתת הנחיות מדויקות לגבי הנדרש מהסטודנטים.

(התוסף ב-9.2017): אם לא ניתנו על ידי המרצה הנחיות אחרות, מסי המקורות בהם יש להשתמש לא יפחת מ-5 ומסי עמודי הכתיבה (ללא שער, תוכן עניינים ורשימת מקורות) לא יפחת מ-5 עמודים.

הציון בגין עבודות אלה מהווה חלק מחובות הקורס וציונו, על פי הנחיות המרצה.

ב. בחוגים להיסטוריה (כללית, עם ישראל, מזרח תיכון) יכתוב הסטודנט, בשנה ב', שתי עבודות ברמת "עבודה פרו-סמינריונית". בחוגים ללימודי ארץ ישראל ולמחשבת ישראל יכתוב הסטודנט עבודה פרוסמינריונית אחת (או עבודה שהיא שוות ערך לעבודה סמינריונית).

- הכוונה היא לעבודות המכינות את הסטודנט לכתיבת העבודה הסמינריונית (בשנה ג'). העבודה הפרו-סמינריונית היא ראשיתו של מחקר מדעי, בעל עומק והיקף, ראויים לשמם.
- כל אחת משתי העבודות תהיה ממוקדת בתקופה שונה מרעותה. (העת העתיקה, ימי הביניים, ראשית העת החדשה, העת החדשה)
- עבודות הפרו-סמינריון שקיבלו ציון "עובר", הן **תנאי לכתיבת העבודה הסמינריונית.**
- **הסטודנט צריך ליזום** את כתיבת העבודות ולשוחח על כך עם מרצה הקורס, בו הוא כותב.
- בכל קורס מתקדם (כל קורס שנתי או סמסטרילי, שאינו מבוא), בו המרצה הכריז שהוא מתאים לכתיבת עבודות פרו-סמינריונית, יכול כל סטודנט, בתיאום עם המרצה, לכתוב עבודה פרו-סמינריונית.
- נושא עבודה יקבע בהתייעצות עם המרצה.
- על פי קביעת המרצה, ציון העבודה מהווה חלק מציון הקורס. המרצה רשאי להטיל על הסטודנט, מעבר לעבודה, כחלק מחובות הקורס, חובות נוספים.
- עומק והיקף העבודה – יקבע על ידי מנחה העבודה שהוא גם מרצה הקורס.
- **(התוסף ב-9.2017):** אם לא ניתנו על ידי המרצה הנחיות אחרות, מס' המקורות בהם יש להשתמש לא יפחת מ-10 ומס' עמודי הכתיבה (ללא שער, תוכן עניינים ורשימת מקורות) לא יפחת מ-15 עמודים.
- הניקוד אותו יקבל הסטודנט עבור הקורס בו הוא כתב את עבודת הפרוס', הוא הניקוד הרגיל של הקורס. 4 נק' לקורס שנתי, 2 נקודות לקורס סמסטרילי. כזכור, כדי להשלים את הלימודים בחוג, על הסטודנט להשלים לימודים בהיקף של 60 נקודות.
- באחריות הסטודנט, לאחר קבלת הציון על עבודות הפרו-סמינריון, לדווח לרכזת החוג, על העבודה וציונה. הנתונים יוכנסו לגיליון האלקטרוני האישי של הסטודנט.
- הסטודנט ישמור אצלו עותק של עבודותיו ויצגן למנחה העבודה הסמינריונית בשנה ג'.

ג. בשנה ג' יכתוב הסטודנט עבודה סמינריונית.

- מדובר על עבודת מחקר של ממש והיא תיכתב על פי הנחיות מנחה הסמינריון ותקנון הלימודים המוזכר לעיל.
- הגשת עבודה סמינריונית היא חובה לצורך קבלת התואר.
- **היזומה לכתיבת העבודה תבוא מהסטודנט.**
- **כתנאי בסיסי לכתיבת העבודה יציג הסטודנט למנחה הסמינריון את שתי העבודות הפרו-סמינריוניות שכבר כתב** או שהוא נמצא במהלך כתיבתן.
- בכל שנה יוגדר אחד הקורסים הניתנים בחוג **כקורס חובה לתלמידי שנה ג' בו כל משתתפיו יכתבו עבודה סמינריונית.** חריגה מכלל זה לא תתאפשר אלא באישור ראש החוג בלבד ורק במקרים מאוד יוצאי דופן.
- הקורס הסמינריוני הוא קורס ייעודי, אשר ההרשמה אליו תחייב עמידה בכל תנאי הקדם (פטור באנגלית, כתיבה אקדמית, וקורסים אחרים על פי הצורך).
- נושא עבודה יקבע בהתייעצות עם המרצה.
- עומק והיקף העבודה – יקבע על ידי מנחה העבודה שהוא גם מרצה הקורס.
- **(התוסף ב-9.2017):** אם לא ניתנו על ידי המרצה הנחיות אחרות, מס' המקורות בהם יש להשתמש לא יפחת מ-15 ומס' עמודי הכתיבה (ללא שער, תוכן עניינים ורשימת מקורות) לא יפחת מ-20 עמודים.

- ציון עבודת הסמינריון יהיה בעל משקל משמעותי בשקלול ציון הקורס בו נעשתה העבודה. המרצה רשאי להטיל על הסטודנט, מעבר לעבודה, חובות נוספים.
- קורס בו כתב הסטודנט עבודת סמינריון מעניק לסטודנט 6 נקודות (מתוך ה-60 אותן יש להשלים לצורך קבלת התואר).

6. את מי שואלים שאלות ?

- מורי החוג ומנחי העבודות יסייעו לסטודנטים בכתיבת העבודות.
- המנחים יפגשו, בשעות הקבלה שלהם, עם הסטודנטים ויסייעו להם.
- כל סטודנט יכול לפנות למורה שלו בקורס "כתיבה מדעית" **או לספרייה, מחלקת הייעוץ** והם יעשו כמיטב יכולתם לסייע ולייעץ בנושא הכתיבה המדעית.
- כל פנייה לסיוע צריכה להיות מלווה במסמך זה ובעיקר בהדגשת פרק 4.

**מורי החוג, שהם גם מנחי העבודות,
מאחלים לסטודנטים הצלחה רבה בלימודיהם**